

Sektionen för demokrati och styrning
Björn Kullander

Kulturdepartementet
10333 STOCKHOLM

Institutet för språk och folkminnets rapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har beretts tillfälle att yttra sig över Institutet för språk och folkminnets (Isof) rapport ”Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib”. Inom ramen för samma regeringsuppdrag (Ku2015/ 02857/DISK, Ku2018/01455/DISK) har Isof tidigare lämnat förslag på hur språkcentrum för finska och meänkieli kan organiseras (delrapport).

I slutrapporten föreslår Isof att språkcentrum för jiddisch och romani chib inrättas inom ramen för myndigheten. Isof föreslår att båda språkcentrumen placeras i Stockholmsområdet. För att säkra minoriteternas aktiva medverkan, delaktighet och inflytande över verksamhetens inriktning bedöms att en styrgrupp med representanter från minoriteterna bör knytas till respektive språkcentrum. Slutligen redovisas förslag på uppdragens utformning för respektive språkcentrum, budget och bedömningar kring bemanning.

SKR delar uppfattningen att de nationella minoritetsspråken är en viktig del av såväl identiteten som kulturarvet för de nationella minoriteterna och i samband med tidigare utredningar har SKR ställt sig positiv till behovet av språkrevitaliserande insatser för de nationella minoritetsspråken. SKR:s styrelse var också positiva till delrapportens förslag om att inrätta språkcentrum för nationella minoritetsspråk avseende finska och meänkieli inom ramen för Institutet för språk och folkminnen.

SKR gör samma bedömning när det gäller förslagen i slutrapporten och ställer sig därmed bakom förslagen om att ett språkcentrum för jiddisch och ett språkcentrum för romani chib inrättas med Institutet för språk och folkminnen som huvudman. SKR har heller inga invändningar mot de övergripande uppdragen, organisationen eller mot den geografiska placering som föreslås.

I slutrapporten framhålls vikten av samarbete och samverkan mellan lärosätena och de planerade språkcentrumen. Bland annat framhålls att utvecklingen av metoder för revitalisering av språken ska utgå från forskning och beprövad erfarenhet, något som förutsätter nära samarbete med akademierna. SKR delar den uppfattningen och hade gärna sett tydligare förslag om samverkan med lärosätena. Inte minst utifrån de utmaningar som kommuner och regioner står inför när det gäller att rekrytera personal med kunskap i de nationella minoritetsspråken. En utmaningen som också lyfts fram i slutrapporten. Mot denna bakgrund anser SKR att språkcentrumens koppling till lärosätena bör förtydligas och att språkcentrumen och lärosätena ska samverka kring utbildningar i de aktuella nationella minoritetsspråken.

Ert dnr:

SKR ställer sig bakom förslagen som handlar att språkcentrumen ska samverka med de nationella minoriteterna och inrätta en styrgrupp med representanter från minoriteterna till respektive språkcentrum. SKR vill samtidigt betona att kommuner och regioner har en viktig roll i Sveriges nationella minoritetspolitik. Härav bör de föreslagna centrumen även ha en regelbunden samverkan med kommuner och regioner. Inte minst när det handlar om att ta fram metoder och goda exempel för språkrevitalisering i de verksamheter kommuner och regioner ansvarar för. Det kan till exempel handla om behov av fortbildning av personal eller att ta fram läromedel till förskola och skola.

Avslutningsvis saknar SKR en analys över förslagets konsekvenser för kommuner och regioner. Förslagen påverkar visserligen kommuner och regioner i liten utsträckning men utredningar ska ändå beröra eventuella konsekvenser för det kommunala självstyret. Därtill ska eventuella ökade åtaganden för kommuner och regioner finansieras fullt ut enligt finansieringsprincipen. Det saknas också en analys vad gäller jämställdhetsperspektivet. Till exempel när det gäller bemanning av centrumen och den föreslagna styrgruppen.

Sveriges Kommuner och Regioner

Verkställande direktörs underskrift

Avdelningschefs underskrift